

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Навчально-науковий інститут стоматології та лабораторної медицини
КАФЕДРА ДИТЯЧОЇ СТОМАТОЛОГІЇ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ННІ стоматології та
лабораторної медицини

_____ Євген КОСТЕНКО

«___» _____ 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Виробнича практика з догляду за хворими у відділеннях стаціонару»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	I охорона здоров'я
Спеціальність	I1 стоматологія
Освітня програма	Стоматологія
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	Українська, англійська

Ужгород 2026

Робоча програма **виробничої практики з догляду за хворими у відділеннях стаціонару** для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня, галузі знань І «Охорона здоров'я», спеціальності І1 «Стоматологія» предметної спеціальності **«Медицина»** освітньої програми **«Стоматологія»**. Ужгород: УжНУ, 2026. 17 с.

Укладачі:

Білищук Л.М., кандидат медичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри дитячої стоматології

Зомбор К. В., кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячої стоматології

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри дитячої стоматології.
Протокол № від «» 2026 року.

в.о. завідувача кафедри _____ Любов БІЛИЩУК

Схвалено науково-методичною комісією ННІ стоматології та лабораторної діагностики.

Протокол №_ від «» вересня 2026 року.

Голова науково-методичної комісії _____ Оксана КЛІТИНСЬКА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 90	2
Кількість модулів – 1	Семестр:
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	3
	Практичні:
	30
Вид підсумкового контролю: диференційований залік	Самостійна робота:
Форма підсумкового контролю: усна, письмова	60

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета **ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ З ДОГЛЯДУ ЗА ХВОРИМИ У ВІДДІЛЕННЯХ СТАЦІОНАРУ** полягає у досягненні основних кінцевих цілей, визначених у освітньо-професійній програмі підготовки фахівця за спеціальністю 221 «Стоматологія».

Відповідно до освітньої програми, проходження практики сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей: **1. Інтегральна компетентність:**

- здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

2. Загальні компетентності (ЗК):

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 1);
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 2);
- здатність застосовувати знання у практичній діяльності (ЗК 3);
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК 4);
- здатність спілкуватися англійською мовою (ЗК 5);
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК 6);
- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 7);
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК 8);
- вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК 9);

- здатність бути критичним і самокритичним (ЗК 10);
- здатність працювати в команді (ЗК 11);
- прагнення до збереження навколишнього середовища (ЗК 12);
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 13);
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 14);
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК 15).

3. Фахові компетентності спеціальності (ФК)

- спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані (ФК 1);
- спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції (ФК 8);
- спроможність ведення нормативної медичної документації (ФК 14); - спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності. (ФК 17).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами проходження **ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ З ДОГЛЯДУ ЗА ХВОРИМИ У ВІДДІЛЕННЯХ СТАЦІОНАРУ** є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 4. Латинська мова та медична термінологія
 ОК 7. Загальна та оральна біологія ОК 8.
 Медична інформатика.
 ОК 9. Медична хімія
 ОК 10. Біологічна та біоорганічна хімія ОК
 11. Медична біохімія
 ОК 12. Анатомія людини
 ОК 13. Гістологія, цитологія та ембріологія

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми **ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ З ДОГЛЯДУ ЗА ХВОРИМИ У ВІДДІЛЕННЯХ СТАЦІОНАРУ**, проходження практики повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу.	ПРН 2

Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.	ПРН 14
Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.	ПРН 15
Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.	ПРН 16
Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.	ПРН 17
Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.	ПРН 18
Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.	ПРН 19
Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності	ПРН 20
Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.	ПРН 21

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після проходження **ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ З ДОГЛЯДУ ЗА ХВОРИМИ У ВІДДІЛЕННЯХ СТАЦІОНАРУ:**

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
1. Володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації.	ПРН 19
2. Оволодіти навичками організації режиму і догляду за хворими з різними захворюваннями терапевтичного та хірургічного профілів, виконувати необхідні медичні маніпуляції.	ПРН 2

3. В результаті проходження практики студент повинен знати: - визначати зміст догляду за хворими та його роль в структурі загальнотерапевтичних та хірургічних заходів; - демонструвати володіння навичками дотримання режиму роботи у лікувальному закладі та забезпечення санітарно-гігієнічного режиму основних підрозділів стаціонару; - демонструвати володіння навичками проведення розпитування хворого і правилами визначення основних показників діяльності серцево-судинної та дихальної систем (пульсу, артеріального тиску, дихання) та надання першої допомоги хворим із порушеннями з боку цих систем; - демонструвати методику проведення огляду та антропометричних досліджень хворого і робити висновок щодо конституціонального типу обстежуваного; - проводити попередню оцінку стану температурного гомеостазу хворого за результатами визначення температури тіла та реєстрації температурних кривих; - демонструвати володіння навичками догляду за хворими із гарячкою; - пояснювати механізми впливу медикаментозних процедур на організм хворого та демонструвати найпростіші медичні маніпуляції щодо їх забезпечення; - демонструвати володіння навичками забезпечення особистої гігієни хворих та догляду за важкохворими; - демонструвати володіння основними прийомами реанімаційних заходів; - набуті практичні навички санітарно-просвітницької роботи; - керуватись у роботі принципами медичної деонтології.	ПРН 2 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 19
4. В результаті проходження практики студент повинен вміти: - приготувати відповідний дезінфікуючий розчин та проводити санітарну обробку при ліжкових тумбочок та підвіконь у палаті, проводити вологе прибирання маніпуляційної. - вимірювати температуру тіла у хворого та оформити температурний лист. - оглянути хворого на наявність корости та педикульозу. - провести вимірювання зросту пацієнта стоячи, сидячи, визначити масу тіла та розрахувати індекс маси тіла. - підготувати гігієнічну ванну для санітарної обробки хворого та провести її дезінфекцію після користування. - транспортувати хворого на ношах (каталці) та перекладати його на ліжко. - користуватись функціональним ліжком та надавати відповідні положення хворому при нападі ядухи та при колапсі. - дослідити пульс у хворого на нижніх кінцівках та зробити висновок про його відповідність нормі. - дослідити пульс у хворого на променевих артеріях, зробити висновок про основні його властивості.	ПРН 2 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 19

- виміряти хворому артеріальний тиск, зробити висновок про його відповідність нормі. - провести дослідження дихання у показового хворого, зробити висновок про основні його властивості. - на бланку температурного листа відмітити запропоновані керівником практики показники пульсу, артеріального тиску, температури тіла, зробити висновок про їх відповідність нормі та про тип температурної кривої. - провести переміну натільної та постільної білизни хворому, що знаходиться на ліжковому режимі. - закапувати краплі у вуха, ніс, очі. - проводити годування хворого, прикутого до ліжка. - підготувати необхідні засоби та провести профілактику утворення пролежнів. - приготувати необхідне обладнання для очисної клізми. (Продемонструвати її методику на муляжі). - проводити серцево-легеневу реанімацію. - користуватись підкладним судном та сечоприймачем. - підготувати необхідні засоби та провести гігієну порожнини рота, носа та вух важкохворому. - підготувати операційну білизну та перев'язувальний матеріал до стерилізації. - розпитати хворого про його скарги. Вміти виділити основні скарги пацієнта. - знати принципи та бачити техніку проведення ін'єкцій. Вміти виконати їх на муляжах. - підготувати та використовувати гумову грілку та міхур для льоду. - накладати основні види пов'язок.	
--	--

5. БАЗИ ПРАКТИКИ

Бази **ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ З ДОГЛЯДУ ЗА ХВОРИМИ У ВІДДІЛЕННЯХ СТАЦІОНАРУ** визначаються довгостроковими або короткостроковими договорами між університетом і лікувально-профілактичними закладами всіх форм власності і є офіційною підставою для проходження практики здобувачів вищої освіти. Тривалість дії договорів погоджується договірними сторонами. Вона може визначатися на період самої практики або на термін до п'яти років з можливістю подальшої пролонгації на такий же строк.

Базами для проведення виробничої практики згідно заздалегідь укладених договорів між лікувально-профілактичними закладами та УжНУ є обласна стоматологічна поліклініка м. Ужгорода та відділення щелепно-лицевої хірургії Закарпатської обласної клінічної лікарні ім.Новака.

Здобувачі мають можливість завчасно самостійно пропонувати місце проходження практики за умови підписання короткострокового договору між університетом та підприємством.

Закріплення здобувачів за базами практики та призначення керівників від кафедри оформлюється наказом ректора університету.

Стоматологічний факультет наразі має підписаний довгостроковий договір співпраці з наступним підприємством, що може стати базою під час проходження практики:

1. Обласна стоматологічна поліклініка м. Ужгорода.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ З ДОГЛЯДУ ЗА ХВОРИМИ У ВІДДІЛЕННЯХ СТАЦІОНАРУ

№	Вид завдання	Кількість балів
1.	Приготувати відповідний дезінфікуючий розчин та провести санітарну обробку приліжкових тумбочок та підвіконь у палаті, проводити вологе прибирання маніпуляційної.	2
2.	Виміряти температуру тіла у хворого та оформити температурний лист.	2
3.	Оглянути хворого на наявність корости та педикульозу.	2
4.	Провести вимірювання зросту пацієнта стоячи, сидячи, визначити масу тіла та розрахувати індекс маси тіла.	2
5.	Підготувати гігієнічну ванну для санітарної обробки хворого та провести її дезінфекцію після користування.	2
6.	Вміти транспортувати хворого на ношах (каталці) та перекладати його на ліжко.	2
7.	Вміти користуватись функціональним ліжком та надавати відповідні положення хворому при нападі ядухи та при колапсі.	2
8.	Дослідити пульс у хворого на променевих артеріях, зробити висновок про основні його властивості.	2
9.	Дослідити пульс у хворого на нижніх кінцівках та зробити висновок про його відповідність нормі.	2
10.	Виміряти хворому артеріальний тиск, зробити висновок про його відповідність нормі.	2
11.	Провести дослідження дихання у показового хворого, зробити висновок про основні його властивості.	2
12.	На бланку температурного листа відмітити запропоновані керівником практики показники пульсу, артеріального тиску, температури тіла, зробити висновок про їх відповідність нормі та про тип температурної кривої.	2
13.	Провести переміну натільної та постільної білизни хворому, що знаходиться на ліжковому режимі.	2
14.	Вміти закапувати краплі у вуха, ніс, очі.	2
15.	Вміти проводити годування хворого, прикутого до ліжка.	2
16.	Вміти підготувати необхідні засоби та провести профілактику утворення пролежнів.	2
17.	Вміти приготувати необхідне обладнання для очисної клізми. (Продемонструвати її методику на муляжі).	2
18.	Вміти проводити серцево- легеневу реанімацію.	2
19.	Вміти користуватись підкладним судном та сечоприймачем.	2
20.	Вміти підготувати необхідні засоби та провести гігієну порожнини рота, носа та вух важкохворому.	2

21.	Вміти підготувати операційну білизну та перев'язувальний матеріал до стерилізації.	2
22.	Вміти розпитати хворого про його скарги. Вміти виділити основні скарги пацієнта.	2
23.	Знати принципи та бачити техніку проведення ін'єкцій. Вміти виконати їх на муляжах.	2
24.	Вміти підготувати та використовувати гумову грілку та міхур для льоду	2
25.	Вміти накладати основні види пов'язок.	2
Разом		50

6.1. Зміст практики

	Назва уміння, практичної навички	Оцінка у балах
1	Вміти приготувати відповідний дезінфікуючий розчин та проводити санітарну обробку при ліжкових тумбочок та підвіконь у палаті, проводити вологе прибирання маніпуляційної.	3-4-5
2	Вміти виміряти температуру тіла у хворого та оформити температурний лист.	3-4-5
3	Вміти оглянути хворого на наявність корости та педикульозу	3-4-5
4	Вміти провести вимірювання зросту пацієнта стоячи, сидячи, визначити масу тіла та розрахувати індекс маси тіла	3-4-5
5	Підготувати гігієнічну ванну для санітарної обробки хворого та провести її дезінфекцію після користування.	3-4-5
6	Вміти транспортувати хворого на ношах (каталці) та перекладати його на ліжко.	3-4-5
7	Вміти користуватись функціональним ліжком та надавати відповідні положення хворому при нападі ядухи та при колапсі.	3-4-5
8	Дослідити пульс у хворого на променевих артеріях, зробити висновок про основні його властивості.	3-4-5
8	Дослідити пульс у хворого на нижніх кінцівках та зробити висновок про його відповідність нормі.	3-4-5
9	Виміряти хворому артеріальний тиск, зробити висновок про його відповідність нормі.	3-4-5
10	Провести дослідження дихання у показового хворого, зробити висновок про основні його властивості.	3-4-5
11	На бланку температурного листа відмітити запропоновані керівником практики показники пульсу, артеріального тиску, температури тіла, зробити висновок про їх відповідність нормі та про тип температурної кривої.	3-4-5
12	Провести переміну натільної та постільної білизни хворому, що знаходиться на ліжковому режимі.	3-4-5
13	Вміти закапувати краплі у вуха, ніс, очі.	3-4-5
14	Вміти проводити годування хворого, прикутого до ліжка.	3-4-5
15	Вміти підготувати необхідні засоби та провести профілактику утворення пролежнів.	3-4-5
16	Вміти приготувати необхідне обладнання для очисної клізми. (Продемонструвати її методику на муляжі).	3-4-5
17	Вміти проводити серцево-легеневу реанімацію.	3-4-5
18	Вміти користуватись підкладним судном та сечоприймачем.	3-4-5

19	Вміти підготувати необхідні засоби та провести гігієну порожнини рота, носа та вух важкохворому.	3-4-5
20	Вміти підготувати операційну білизну та перев'язувальний матеріал до стерилізації.	3-4-5
21	Вміти розпитати хворого про його скарги. Вміти виділити основні скарги пацієнта	3-4-5
22	Знати принципи та бачити техніку проведення ін'єкцій. Вміти виконати їх на муляжах	3-4-5
23	Вміти підготувати та використовувати гумову грілку та міхур для льоду.	3-4-5
24	Вміти накладати основні види пов'язок	3-4-5
	Загалом	72-120

6.2. Структура практики

Назви тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		лекції	Практичні заняття	самостійна робота
Тема 1. Приготувати відповідний дезінфікуючий розчин та проводити санітарну обробку при ліжкових тумбочок та підвіконь у палаті, проводити вологе прибирання маніпуляційної. Вміти виміряти температуру тіла у хворого та оформити температурний лист.	9		3	6
Тема 2. Вміти оглянути хворого на наявність корости та педикульозу. Вміти провести вимірювання зросту пацієнта стоячи, сидячи, визначити масу тіла та розрахувати індекс маси тіла. Підготувати гігієнічну ванну для санітарної обробки хворого та провести її дезінфекцію після користування.	9		3	6
Тема 3. Вміти транспортувати хворого на ношах (каталці) та перекладати його на ліжко. Вміти користуватись функціональним ліжком та надавати відповідні положення хворому при нападі ядухи та при колапсі.	9		3	6
Тема 4. Дослідити пульс у хворого на променевих артеріях, зробити висновок про основні його властивості. Дослідити пульс у хворого на нижніх кінцівках та зробити висновок про його відповідність нормі. Виміряти хворому артеріальний тиск, зробити висновок про його відповідність нормі.	9		3	6
Тема 5. Провести дослідження дихання у показового хворого, зробити висновок про основні його властивості. На бланку температурного листа відмітити запропоновані керівником практики показники пульсу, артеріального тиску, температури тіла, зробити висновок про їх відповідність нормі та про тип температурної кривої.	9		3	6

Тема 6. Вміти закапувати краплі у вуха, ніс, очі. Вміти проводити годування хворого, прикутого до ліжка. Вміти підготувати необхідні засоби та провести профілактику утворення пролежнів.	9		3	6
Тема 7. Вміти приготувати необхідне обладнання для очисної клізми. (Продемонструвати її методику на муляжі). Вміти проводити серцево-легеневу реанімацію. Вміти користуватись підкладним судном та сечоприймачем.	9		3	6
Тема 8. Вміти підготувати необхідні засоби та провести гігієну порожнини рота, носа та вух важкохворому. Вміти підготувати операційну білизну та перев'язувальний матеріал до стерилізації. Вміти розпитати хворого про його скарги. Вміти виділити основні скарги пацієнта.	9		3	6
Тема 9. Знати принципи та бачити техніку проведення ін'єкцій. Вміти виконати їх на муляжах. Вміти підготувати та використовувати гумову грілку та міхур для льоду. Вміти накладати основні види пов'язок.	9		3	6
Тема 10. Підсумкове заняття	9		3	6
Загалом	90		30	60

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-кість годин
1.	Тема 1. Приготувати відповідний дезінфікуючий розчин та проводити санітарну обробку при ліжкових тумбочок та підвіконь у палаті, проводити вологе прибирання маніпуляційної. Вміти виміряти температуру тіла у хворого та оформити температурний лист.	3
2.	Тема 2. Вміти оглянути хворого на наявність корости та педикульозу. Вміти провести вимірювання зросту пацієнта стоячи, сидячи, визначити масу тіла та розрахувати індекс маси тіла. Підготувати гігієнічну ванну для санітарної обробки хворого та провести її дезінфекцію після користування.	3
3.	Тема 3. Вміти транспортувати хворого на ношах (каталці) та перекладати його на ліжко. Вміти користуватись функціональним ліжком та надавати відповідні положення хворому при нападі ядухи та при колапсі.	3
4.	Тема 4. Дослідити пульс у хворого на променевих артеріях, зробити висновок про основні його властивості. Дослідити пульс у хворого на нижніх кінцівках та зробити висновок про його відповідність нормі. Виміряти хворому артеріальний тиск, зробити висновок про його відповідність нормі.	3
5.	Тема 5. Провести дослідження дихання у показового хворого, зробити висновок про основні його властивості. На бланку температурного листа відмітити запропоновані керівником практики показники пульсу, артеріального тиску, температури тіла, зробити висновок про їх відповідність нормі та про тип температурної кривої.	3
6.	Тема 6. Вміти закапувати краплі у вуха, ніс, очі. Вміти проводити годування хворого, прикутого до ліжка. Вміти підготувати необхідні засоби та провести профілактику утворення пролежнів.	3

7.	Тема 7. Вміти приготувати необхідне обладнання для очисної клізми. (Продемонструвати її методику на муляжі). Вміти проводити серцево-легеневу реанімацію. Вміти користуватись підкладним судном та сечоприймачем.	3
8.	Тема 8. Вміти підготувати необхідні засоби та провести гігієну порожнини рота, носа та вух важкохворому. Вміти підготувати операційну білизну та перев'язувальний матеріал до стерилізації. Вміти розпитати хворого про його скарги. Вміти виділити основні скарги пацієнта.	3
9.	Тема 9. Знати принципи та бачити техніку проведення ін'єкцій. Вміти виконати їх на муляжах. Вміти підготувати та використовувати гумову грілку та міхур для льоду. Вміти накладати основні види пов'язок.	3
10.	Тема 10. Підсумкове заняття	3
Разом		30

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до практичних занять (опрацювання практичних навичок, вмінь).	30
2	Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять	30
Разом		60

7. ОРІЄНТОВНЕ КАЛЕНДАРНЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПЕРІОД ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ З ДОГЛЯДУ ЗА ХВОРИМИ У ВІДДІЛЕННЯХ СТАЦІОНАРУ

№ п/п	Вид та зміст роботи	Період виконання завдання
1	Вчасно прибути на базу проходження виробничої практики. Ознайомлення студента з: -структурою, режимом роботи, правилами внутрішнього розпорядку стоматологічного кабінету; - інструктажем з техніки безпеки, протипожежної безпеки, щодо експлуатації лікувальнодіагностичного устаткування; - санітарними нормами закладу.	1-й день практики
2	Виконувати нормативи практики, встановлені в програмі по проходженню практики з терапевтичної стоматології; регулярно заповнювати щоденник практики.	1-2 тижень практики
3	Оформлення щоденника та остаточного звіту практики.	2 -й тижень практики

4	Захист практики.	2-й тиждень практики
Загальна тривалість практики.		2 тижні

8. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Тривалість **ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ З ДОГЛЯДУ ЗА ХВОРИМИ У ВІДДІЛЕННЯХ СТАЦІОНАРУ** для студентів 2-го курсу триває 2 тижні. Терміни проведення практики, розподіл студентів та призначення керівників визначаються наказом по університету у відповідності зі схемою професійно-практичної підготовки студентів.

На базу лікувально-профілактичної установи студент прибуває або за індивідуальним направленням, або у складі групи.

Під час проходження виробничої практики студент зобов'язаний:

- до початку практики одержати від керівника практики від кафедри консультацію щодо оформлення необхідної документації;
- своєчасно прибути на базу проходження виробничої практики;
- виконувати правила охорони праці, техніки безпеки на робочому місці у відділенні;
- дотримуватися діючих правил внутрішнього трудового розпорядку та трудової дисципліни, встановлених у відділенні;
- ознайомитися з формами обліку та звітності лікаря стоматолога;
- у повному обсязі виконувати завдання, передбачені програмою виробничої практики з догляду за хворим у відділеннях стаціонару;
- регулярно вести щоденник практики та іншу звітну документацію, передбачену програмою практики;
- брати участь у санітарно-просвітницькій роботі, проводити бесіди з пацієнтами щодо гігієни порожнини рота, засобів та методів профілактики розвитку карієсу;
- по закінченні виробничої практики скласти звіт роботи, отримати відгук про проходження практики від лікувального закладу та керівника від ВНЗ .
- своєчасно захистити практику.

Практика передбачає самостійне опанування студентами практичними навичками згідно освітньо-професійної програми підготовки фахівців. Вихідний рівень підготовки студентів дозволяє вести сестринський догляд за хворим за допомогою безпосереднього керівника – лікаря-спеціаліста вищої або першої категорії або медичної сестри. Викладач – співробітник кафедри здійснює загальне керівництво, відповідає за взаємодію з органами практичної охорони здоров'я, проводить консультативно-пояснювальну роботу серед лікарів-кураторів і студентів, здійснює контроль та підведення підсумків. Облік роботи записується у щоденник практики.

Керівництво практикою здійснюють викладачі ВНЗ – асистенти і доценти відповідних кафедр. Загальний керівник та безпосередні керівники студентів від бази повинні бути спеціалістами вищої та 1-ї категорії.

9.ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ, ДОПУСКУ ДО ЗАХИСТУ ПРАКТИКИ

Загальні вимоги до оформлення звіту

В процесі проходження практики кожний студент записує підсумковий звіт у вигляді таблиці про кількість виконаних практичних навичок. Контроль за виконанням завдань здійснюють керівники практики.

Звіт про проходження практики містить у собі аналіз практики, відомості про виконання студентом усіх розділів програми індивідуального завдання, висновки і пропозиції, зауваження та побажання студента щодо підсумків практики, список використаних літературних джерел.

До звіту додаються відповідні пояснення, таблиці, схеми тощо. За своєю структурою звіт про практику складається з титульного аркушу, змісту, вступу, основної частини (з двох розділів), висновків, списку використаних джерел та додатків (за потребою).

В звіт студента про виконану роботу під час виробничої практики потрібно записати наступні положення:

1. Коротка характеристика бази (думка студента).
2. Оснащення бази та забезпечення інструментарієм, матеріалами.
3. Щоденне навантаження.
4. Взаємовідносини студента із співробітниками базової лікувальної установи.
5. Новизна знань, що отримав студент під час практики.
6. Побажання і пропозиції студента щодо покращення організації виробничої практики.

Порядок допуску звіту до захисту практики

Належно оформлений звіт і заповнений щоденник студент здає керівнику від бази практики, який у разі позитивної оцінки візує звіт на титульному аркуші та складає характеристику на здобувача, котра відображається у щоденнику практики.

Письмовий звіт разом з іншими документами (щоденник, характеристика керівників виробничої практики на студента, відгук і оцінка роботи студента на практиці від закладу охорони здоров'я та університету подається на перевірку безпосередньо керівнику практики від кафедри у термін, який визначається кафедрою та регламентується нормативними й методичними документами з організації та проведення практики.

Переданий на кафедру та зареєстрований у встановленому порядку звіт перевіряється керівником практики від кафедри. Якщо за результатами перевірки звіту виявлено його відповідність вимогам університету, то звіт рекомендується до захисту перед комісією безпосереднім керівником та завіряється його підписом з позначенням дати здійснення підпису. У випадку виявлення невиконаних робіт, невідповідності вимогам університету, звіт направляється на доопрацювання студенту.

Після закінчення практики при наявності звітної документації, характеристики керівників, студенти складають залік перед комісією, до складу якої входять керівники практики від базового лікувального закладу та ВНЗ.

Оцінка виставляється в щоденник виробничої практики та залікову книжку студента. Студент, що не виконав програму практики, отримав негативний відгук про свою роботу або незадовільну оцінку на заліку, направляється повторно на практику під час студентських канікул або відраховується з ВНЗ.

10. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Диференційований залік з практики приймається у формі звітної конференції комісією викладачів кафедри.

Загальне оцінювання результатів проходження практики, виконання індивідуальних завдань, оформлення та захист звітів здійснюється за кредитно-трансферною системою згідно якої максимальний рейтинг кожного здобувача складається з оцінювання в балах за всіма критеріями, що виставляються під час захисту і переводиться в оцінку за схемою:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для диф. заліку, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка з дисципліни **FX ("2")** виставляється студентам, яким не зараховано підсумкове заняття з практики.

Оцінка **F ("1")** виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність.

Студенти, які одержали оцінку F по завершенні практики (не виконали навчальну програму і не набрали за поточну навчальну діяльність мінімальну кількість балів) повинні пройти повторну практику за індивідуальним навчальним планом.

Оцінка «ВІДМІННО»

виставляється студенту, який володіє глибокими та систематичними знаннями з терапевтичної стоматології у відповідності з навчальною програмою, засвоїв основну, додаткову літературу та лекційний курс. Студент, що претендує на відмінну оцінку мусить розуміти клінічне та практичне значення терапевтичної стоматології, її зв'язок з іншими медичними дисциплінами. Він уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, знає хід та послідовність самостійної роботи для виконання практичного завдання, виявляє елементи творчого мислення. Студент обов'язково повинен знати принципи фантомного курсу, передбачених програмою згідно переліку «практичних навичок».

Оцінку «ДОБРЕ»

заслуговує студент, що повністю володіє програмним матеріалом, засвоїв основну навчальну літературу, може самостійно виконати мінімум практичних навичок.

Оцінку «ЗАДОВІЛЬНО»

заслуговує студент, який знає лише основи програмного матеріалу в об'ємі, достатньому для подальшого навчання на стоматологічному факультеті та для виконання роботи по професії лікаря-стоматолога. Студент зазнає труднощів при виконанні практичної роботи і не в повному обсязі володіє необхідними практичними навичками.

Оцінку «НЕЗАДОВІЛЬНО»

виставляється студенту, що має суттєві прогалини у знаннях програмного матеріалу, не володіє потрібними практичними навичками. Оцінка «незадовільно» виставляється студентам, які не придатні продовжити навчання на стоматологічному факультеті та виконувати свої професійні обов'язки без додаткового засвоєння матеріалу з терапевтичної стоматології.

Розподіл балів за виконання програми практики та захист звітів

№ п/п	Вид роботи	Бали
1	Виконання індивідуальних завдань.	50
2	Звіт про проходження практики. Оцінка практики від лікувального закладу та керівника від ВНЗ.	10
3	Оформлення документації (щоденник, графік проходження).	15
4	Представлення результатів виконання програми практики.	15
5	Захист практики.	10
6	Максимальна оцінка за практику (разом).	100

Загальна оцінка результатів проходження практики здійснюється з урахуванням оцінки за звіт та публічний захист практики і становить сумарний підсумок. При оцінюванні враховується письмове оформлення звітної документації, ступінь реалізації індивідуальної програми практики, характеристики керівників від бази практики та від кафедри, додержання календарного плану та графіка індивідуально-консультативної роботи тощо.

Перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті

Відповідно до чинного законодавства України та Положення про порядок визнання в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті (від 03 березня 2020 р., <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>) здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті. Визнання таких результатів можливо тільки для навчальних дисциплін, які починають викладатися із другого семестру.

Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, можливо якщо такі відповідають вимогам освітньої програми щодо формування запланованих компетентностей.

Загалом за період навчання результати навчання в неформальній освіті можуть бути зараховані в обсязі не більше 10% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених освітньою програмою.

Види неформальної освіти, результати яких можуть бути перезараховані: тематичні удосконалення, вебінари, курси, стажування, практики, тренінги, майстер-класи (ворк-шопи), організовані на платформах «Prometheus», «Coursera», закладів вищої освіти та офіційних провайдерів БПР, визнаних МОЗ України, участь у наукових форумах та конференціях, публікації у фахових наукових виданнях та виданнях, включених до наукометричних баз «Scopus» та «Web of Science». Тематика вказаних заходів та активності повинна відповідати змісту робочої програми (тематичні плани лекцій та практичних/семінарських занять).

Процедура визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті проводиться комісійно. Для цього здобувач вищої освіти не пізніше 30 календарних днів до завершення семестру (в якому вивчається навчальна дисципліна, щодо якої бажає провести перезарахування результатів навчання) подає до деканату факультету відповідну заяву та документи, які підтверджують факт отримання неформальної освіти (сертифікат, посвідчення, свідоцтво, освітні програми тощо). Відповідно до отриманої заяви деканат утворює предметну комісію у складі гаранта освітньої програми, завідувача відповідної профільної кафедри та науково-педагогічних працівників, які викладають відповідну навчальну дисципліну. Комісія формує висновок щодо обсягів кредитів ЄКТС, можливих для перезарахування та надає його керівництву факультету та на профільну кафедру, відповідно до Положення про порядок визнання в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» результатів навчання.

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Лавренко А. В. Догляд за хворими. Практика: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих навчальних закладів МОЗ України / А. В. Лавренко, О. А. Борзих. – Львів: Видавець ФОП Марченко Т.В., 2020. – 204 с.
2. Ковтун О.М. Загальний догляд за хворими: навч. посіб. Рівне:НУВГП, 2021. 260 с.
3. Савка Л.С., Разінкова Л.І., Коцар О.І., Ковальчук Л.М. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навчальний посібник / за ред. Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. Київ: ВСВ Медицина, 2018. 600с.
4. Касевич Н.М. Основи медсестринства в модулях: навчальний посібник (ВНЗ І—ІІІ р. а.)/ Київ: ВСВ Медицина, 2018. 480 с.
5. Роцін Г.Г., Синельник С.В., Гуменюк М.І. та ін. Протоколи з надання екстреної медичної допомоги рівня розширеної підтримки життя/ за ред Г.Г. Роціна навчальний посібник/ Київ: ВСВ Медицина, 2019. 294 с.
6. В.М Лісовий, Л.П. Ольховська, В.А. Капустник – «Основи медсестринства», Медицина, 2018.
7. Стасишин О.С., Стасюк В.В., Бандура І.М., Вібла І.В. та ін. Медсестринство у внутрішній медицині: підручник /за ред. В.В.Стасюка. Київ: ВСВ Медицина, 2019. 496 с.
8. Стасишин О.С., Р.В. Задорожний Р.В., Сінюгіна В.О. та ін. Практикум із внутрішньої медицини: 2021, 2-е вид. 136с.
9. Слободяник Г. І. Екстрена та невідкладна медицина. Перша долікарська та лікарська допомога: підручник / Г. І. Слободяник. 2-ге вид. Київ, 2021. 168 с.
10. Каськова Л.Ф., Бабіна О.О., Амосова Л.І. Виробнича практика в якості медичної сестри стоматологічного відділення. -Полтава. - 2007. - 138с.

Додаткова література:

1. Децик Ю. І. та ін. Пропедевтика внутрішніх хвороб./ За ред. О.Г. Яворського. Київ: ВСВ Медицина, 2020. 552 с.
2. Терапія: навчальний посібник / за ред. О.С. Стасишин О.С. – Київ: ВСВ Медицина, 2021. 136 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет:

1. Пропедевтика внутрішніх хвороб./ За ред. О.Г. Яворського.
https://profbook.com.ua/index.php?route=product/product/download&product_id=2441&download_id=613
2. Медична етика та деонтологія. Курс лекцій. Київ: Київський міський медичний фаховий коледж, 2023. 73 с. <https://drive.google.com/file/d/1Iu94geRth9MSJ-l-0JiAdFUBKC0GU7NQ/view>
3. Основи медсестринства. Курс лекцій. Київ: Київський міський медичний фаховий коледж, 2023. 177 с.
<https://drive.google.com/file/d/1pod1pJ3w3thKmJTJUwPXcaS7WxBZFmEr/view>
4. Митрошина О. О. Медсестринство в хірургії: навчальний посібник. Київ: Київський міський медичний фаховий коледж, 2021. 126 с.
<https://drive.google.com/file/d/1M9Ck0upatWqccgzOpRa9KqG-ILhgjT5M/view>

